Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d.	2 november 2026
Zaaknummer	558848
Portefeuillehouder	Burgemeester M. Schrier
Onderwerp	Begroting gemeente Vlieland 2027

Beslispunten

1. De begroting 2027 inclusief meerjarenraming en investeringsplan vast te stellen.

(De raad kan aangeven van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.)

Samenvatting

Bij dit raadsvoorstel wordt de begroting 2027 aangeboden. In deze begroting staan onze plannen voor het komende jaar. Basis voor deze plannen is het Coalitieakkoord gemeente Vlieland 2026-2030 en het daarop gebaseerde college uitvoeringsprogramma (CUP) 2026 – 2030.

Aanleiding

Het doet ons genoegen om u de concept programmabegroting 2027 aan te bieden.

Wij hebben opnieuw gewerkt aan verbeteringen in de begroting. Zwaartepunt lag dit jaar op het benoemen van de maatschappelijke doelen achter alle activiteiten die we volgens het Coalitieakkoord in 2027 gaan uitvoeren. We hebben hierin een behoorlijke verbeterslag behaald maar zijn ons er ook van bewust dat er nog wat te verbeteren is overgebleven.

Ook zijn we aan de slag gegaan met verbetervoorstellen van zowel de accountant als de rekenkamer, de auditcommissie en de provincie;

- De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is herschreven. De paragraaf moest een product worden van de hele organisatie. Daarom zijn er interviews gehouden met diverse medewerkers. Zij hebben input geleverd voor deze paragraaf, soms specifiek voor hun vakgebied, soms als inwoner van Vlieland of als medewerker van de gemeente Vlieland. Wij denken dat het een waardevolle toevoeging geworden is voor deze begroting. U krijgt in deze paragraaf een duidelijke uitleg over de financiële kengetallen en onze financiële positie.
- Met de auditcommissie is tijdens het begrotingsproces onder andere overlegd over dekkingsmogelijkheden voor de renovatie van Flidunen en over hoe om te gaan met de onzekerheden rondom de hoogte van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds. De dekking voor de renovatie van Flidunen is in de kadernota 2027 aan u raad voorgelegd en

verwerkt in deze begroting. Voor wat betreft de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds zijn de berekeningen voor het grootste deel gebaseerd op feiten zoals ze nu bekend zijn. Slechts in een enkel geval zijn wat groeifactoren van b.v. ons inwoneraantal of het aantal bijstandsontvangers aangepast. Dit zorgt voor een hogere raming van inkomsten. Het risico wat hiermee samenhangt is benoemd in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing. Hiermee geven we gevolg aan het advies van de rekenkamercommissie voor verbetering van het begrotingsproces en betrekken we de auditcommissie in een vroeg stadium bij dit proces.

- Het overzicht structurele mutaties is samen met de provincie onder de loep genomen. Hier kwamen wat aanpassingen uit naar voren die een positief effect hebben op ons structurele resultaat.

Regiodeal

In de begroting 2026 verscheen voor het eerst de paragraaf Regiodeal, helaas mist deze paragraaf in deze begroting. Voor de begroting 2026 is namelijk gebruik gemaakt van het jaarplan 2026 van de Regiodeal. Omdat 2027 volgens planning het laatste jaar van de Regiodeal wordt is het de bedoeling om een uitgebreider jaarplan op te stellen. Dit jaarplan is echter niet op tijd klaar om in onze begroting te verwerken. Dit jaarplan zal daarom separaat aan uw raad worden aangeboden.

Digitale Dienstverlening De Dienst Noardwest Fryslân

De Dienst Noardwest Fryslân is een meerjarig project gestart voor digitale dienstverlening. Dit project is noodzakelijk vanwege wettelijke verplichtingen en risico's voor de continuïteit. Eerste inschattingen zijn, dat hiervoor forse investeringen nodig zijn. Welk deel hiervan aan onze gemeente doorberekend zal worden is nog niet bekend en dus ook niet opgenomen in deze begroting.

Nieuw beleid

De volgende nieuwe beleidsvoornemens zijn in deze begroting opgenomen;

- tijdelijke uitbreiding formatie (2027: €91.590 2028: 94.795)
- innovatie en ontwikkelbudget sociaal domein (2027: € 27.500)
- aanschaf 15x 40 m3 containers gemeentewerf (afschrijvingen € 5.000 jaarlijks)

Toekomstige projecten

Op het moment van opstellen van de begroting zijn over diverse toekomstige projecten geen besluiten genomen, deze voornemens zijn dan ook niet in deze begroting verwerkt.
Om budgetten in de begroting op te nemen is het van belang dat de raad goed is voorgelicht over het betreffende project. Over de kosten die zowel incidenteel als structureel samenhangen met de projecten en over de keuzes die eventueel te maken zijn.

Een aantal van deze projecten noemen wij hier, in willekeurige volgorde;

- Uitbreiding fietspaden. Raming € 2.500.00,--
- Verbouw/nieuwbouw gemeentehuis. Raming variërend van € 800.000-1.800.000
- Damwanden plus overige investeringen jachthaven. Raming € 2.500.000
- Warmtenet/energietransitie. Raming moeilijk te voorspellen, afhankelijk van diverse keuzes en mogelijke subsidies.
- Klimaatadaptie. Raming € 400.000,--
- Renovatie Dorpsstraat. Raming € 1.200.000,--
- Renovatie Postweg. Raming € 1.200.000,--
- Reconstructie Kerkplein. Raming € 500.000,--
- Renovatie werkplaats. € 100.000,-- in combinatie verduurzaming € 300.000-€ 400.000
- Natuur inclusief bouwen. Raming € 50.000,--
- Verdiepingsvloer de Vliestroom. € 150.000,--
- Ontwikkelingen woningbouw (b.v. onrendabele top): raming € 500.000,--
- Verduurzaming gemeentelijke gebouwen: Raming p.m.
- onderzoeken Pfas en maatregelen. P.M. wel zicht op veel subsidiemogelijkheden
- Maatregelen buitendijks; € 20.000 -€ 70.000
- Mobiliteitsplan:
  Enkele locaties voor verbeteren verkeersveiligheid.
  Verbeteren verkeersstromen op en rond de veerdam. (Subsidie mogelijk)
  Digitalisering ontheffingen (en controle) op de geslotenverklaring.
  Uitbreiding parkeercapaciteit.
- Voor wat betreft OOV en VTH is het niet ondenkbaar dat er een vraag komt over uitbreiding van inzet van handhaving. Ook het integraal veiligheidsplan kan aanleiding zijn voor een budgetvraag.
- Grondaankoop vanwege kadastrale grenzen glooiing, fietspaden en Kampweg.
- Strategisch aankoopbeleid PM
- Project huisvesting (semi)overheidspersoneel PM

Beoogd resultaat

Een vastgestelde begroting 2027

Relatie met omgevingsvisie

NVT

Argumenten

1.2 De gemeenteraad heeft een kader stellende, autoriserende en controlerende rol. De begroting is het belangrijkste instrument bij de kader stellende rol van de gemeenteraad. Deze wordt door het college voorbereid en aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Het gaat daarbij niet alleen om de lasten en baten van het (komende) begrotingsjaar, maar ook om investeringsuitgaven en andere voorstellen – zoals nieuw beleid - die de financiële positie voor meerdere jaren kunnen beïnvloeden. Het is dan ook van belang dat raadsleden goed inzicht hebben in de gevolgen van de besluitvorming op korte en lange termijn rondom de begroting.

Investeringen
In de financiële begroting vindt u na de activa staat een overzicht met voorgenomen investeringen.
Volgens de financiële verordening geeft de raad bij de begrotingsbehandeling aan, van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd

Kanttekeningen/risico's

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer worden de risico's die wij op dit moment zien ingeschat op financiële omvang.

Uitvoering

De vastgestelde begroting zal worden toegezonden aan de provincie. Na goedkeuring van de begroting 2027 komen de budgetten voor het komende jaar ter beschikking en dient deze begroting als uitgangspunt voor het uitvoeren van de werkzaamheden van de gemeentelijke organisatie.

Communicatie

Na vaststelling wordt de begroting aan diverse derden ter beschikking gesteld en op de website geplaatst.

Financiën

Meicirculaire
In deze begroting hebben wij geprobeerd een redelijke inschatting te maken van toekomstige baten en lasten. We hebben ons daarbij zoveel mogelijk aangesloten bij de uitgangspunten van de meicirculaire 2026. De septembercirculaire komt voor verwerking in de begroting te laat. Ten opzichte van de meicirculaire laat de septembercirculaire echter in ieder geval voor het begrotingsjaar 2027 een positief beeld zien. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat toch ook in 2027 een decentralisatie uitkering voor bibliotheekwerk wordt toegekend van € 105.000. Voor de jaren daarna blijft het vooralsnog onbekend welk bedrag wij hiervoor zullen ontvangen.

Indexering
Omdat niet alle budgetten in de begroting geïndexeerd worden, neemt de stelpost voor onvoorziene uitgaven en prijsstijgingen in deze begroting een belangrijke plek in. De stelpost groeit van € 301.000 naar € 1.331.000 in 2030.

Het structurele begrotingssaldo;

Kengetal structurele exploitatieruimte	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bedragen zijn in 1000 tallen	**Werkelijk**	**Prognose**				
Lasten exclusief mutatie reserves	10.837	12.646	13.014	12.976	13.146	13.511
Baten exclusief mutatie reserves	13.682	12.616	13.006	13.005	13.213	13.428
Geraamd saldo van baten en lasten	**2.844**	**-31**	**-9**	**28**	**67**	**-83**
Toevoegingen reserves	168	2.168	168	252	168	168
Onttrekkingen reserves	271	3.057	1.058	544	297	297
Geraamd resultaat	**2.947**	**858**	**881**	**321**	**196**	**46**
Incidentele lasten (excl reservestortingen)	125	489	642	157	0	0
Incidentele baten (excl reserveonttrekkingen)		0	0	0	0	0
Incidentele toevoegingen reserves		2.168	168	252	168	168
Incidentele onttrekkingen reserves	238	3.033	968	455	207	207
Saldo van incidentele baten en lasten	**-113**	**-376**	**-157**	**-45**	**-39**	**-39**
Structureel begrotingssaldo	**2.834**	**482**	**723**	**276**	**157**	**6**
In percentages	**20,72%**	**3,82%**	**5,56%**	**2,12%**	**1,19%**	**0,05%**

Op de regel “geraamd resultaat” staat het begrotingssaldo na bestemming. In dit saldo zijn alle geraamde baten en lasten en toevoegingen en onttrekkingen aan (bestemmings) reserves verwerkt. Dit is het saldo wat, wanneer het bij de jaarrekening daadwerkelijk behaald wordt, wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Om meer inzicht te krijgen of de begroting ook structureel in evenwicht is moeten uit dit saldo de incidentele baten en lasten worden gefilterd. In de financiële begroting achter in de begroting vindt u een overzicht van de incidentele baten en lasten. Structurele baten en lasten zijn in principe de regel bij een gemeente omdat baten en lasten van een gemeente samenhangen met de structurele taken van de gemeente. Wanneer voor zo’n taak in een jaar lasten of baten opeens hoger zijn, maakt dat die baten of lasten nog niet incidenteel. Dergelijke fluctuaties in de begroting moeten in feite ook voorkomen worden door b.v. het gebruik van voorzieningen.
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves moeten in principe wel gezien worden als incidente baten en lasten. Onze incidentele baten en lasten betreffen dan ook voornamelijk onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Het voor deze incidentele baten en lasten gecorrigeerde saldo wordt het structurele begrotingssaldo genoemd.

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. Dit structurele evenwicht wordt uitgedrukt in een percentage en vormt een verplicht kengetal in deze begroting.

De raad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Deze begroting is zowel in 2027 als meerjarig positief.

Begrotingssaldo t.o.v. geraamde saldi bij de kadernota

In onderstaande overzicht ziet u welke aanpassingen in deze begroting zijn gemaakt t.o.v. de door u op 29 juni 2026 vastgestelde kadernota.

Nummer	Omschrijving	Programma	Bedrag 2027	Bedrag 2028	Bedrag 2029	Bedrag 2030
	Voorlopige saldi kadernota 2027 - 2030		**427.731**	**-24.491**	**-120.244**	**-139.802**
1	Salarissen	div	-137.888	-97.263	57.208	-59.600
2	Inkomsten salarissen aangepast	div	1.385	1.129	-45.158	-63.989
3	Extra onttrekking aan de BR formatie uitbreiding	9	94.254	73.940		
4	Aanpassen kapitaallasten	div	32.678	27.304	29.127	18.857
5	Aanpassing rente nieuwe lening	9	17.960	15.243	12.525	21.432
6	Stelpost rente nieuwe lening	9	70.000	70.000	70.000	70.000
7	Belastingen	9	53.619	96.152	94.707	281.857
8	Herberekening AU op basis mei circulaire	9	235.000	57.000	-70.000	169.000
9	Stelpost verlaging kosten HH uit WMO/vangnetregeling	6	0	0	92.400	95.444
10	Onttrekking riolering voorziening	7	49.841			71.556
11	Stelpost CDOKE	7	-175.494			
12	Verhogen heffingen en leges	div	34.200	34.200	34.200	61.790
13	Stijging ICT kosten	0	-85.600	-85.600	-85.600	-85.600
14	SPUK stimulering sport (BTW) verlengd	5	42.000	42.000	42.000	
15	SPUK AZWA voor FrIza kosten	6	76.514	79.575	82.440	
16	Aanpassen post prijsstijgingen onvoorzien	9	150.000	54.000	-16.000	-405.000
17	Diverse aanpassingen budgetten	div	-5.249	-22.068	18.517	9.560
	Resultaat na diverse aanpassingen		880.952	321.122	196.123	45.505
	Saldo incidentele baten en lasten		-157.497	-45.497	-39.398	-39.151
	Structureel resultaat		723.456	275.625	156.725	6.354

In de bestuurlijke samenvatting onder uitgangspunten meerjarenraming vindt u een toelichting op deze wijzigingen.

Tarieven belastingen, heffingen en leges

Uit de meicirculaire 2026 blijkt dat de gemiddelde gemeentelijke woonlasten met 4,09% zijn gestegen van 2025 op 2026. In de begroting hebben wij de baten voor OZB, hondenbelasting, precariobelasting daarom met 4,09% verhoogd voor 2027. Daarnaast is op de OZB een extra verhoging toegepast zoals besloten op 29 juni 2026 bij het vaststellen van de kadernota. Voor de Toeristen- en Woonforensenbelasting is naast de indexering van de opbrengst ook rekening gehouden met gewijzigde aantallen overnachtingen en aanslagen en de extra verhoging waartoe werd besloten bij het vaststellen van de kadernota 2027. Het tarief 2027 voor de toeristenbelasting zal hierdoor € 2,94 bedragen en de forensenbelasting wordt € 2.109,90.

Volgens het besluit bij de kadernota van 29 juni 2026 zijn de budgetten voor de belastingen van 2028 tot en met 2030 verhoogd met het gecombineerde bbp-indexpercentage uit de meicirculaire 2026; 4,6%, 4% en 4,9%. De reden hiervoor is dat de uitgaven (deels door de stelpost prijsstijgingen) ook met dit percentage zijn geïndexeerd.

Voor de OZB is de feitelijke tariefontwikkeling afhankelijk van de waardeontwikkeling van de onroerende zaken in de gemeente. Definitieve tarief voorstellen voor 2027 worden dan ook voorgelegd bij behandeling van de verordening OZB in de raadsvergadering van uiterlijk december 2026.

De ontwikkeling van de tarieven van de leges zullen ook bij de behandeling van de belastingverordeningen in december 2026 worden meegenomen.

De rioolheffing wordt in overeenstemming met het MJOP-riolering verhoogd met 6%.

Bij het opstellen van de verordeningen zal op basis van de op dat moment beschikbare gegevens van de vak afdeling belastingen de tarieven worden vastgesteld. De verwachting is dat de tarieven ook met rond 4,09% zullen stijgen, maar daarbij zal ook de kostendekkenheid een rol spelen. Vanwege stijgende kosten en de lage kostendekkenheid wordt bijvoorbeeld voorgesteld de lijkbezorgingsleges met 10% te laten stijgen en ook voor de afvalstoffenheffing lijkt er op dit moment ruimte om tarieven meer te laten stijgen.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de paragraaf lokale heffingen.

Juridische Zaken

Deze begroting voldoet aan de wettelijke eisen, vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2027
2. Begroting in één oogopslag

Burgemeester en wethouders van Vlieland, 29 september 2026
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

1. heeft het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 september 2026 gelezen;

Besluit

1. De begroting 2027 inclusief meerjarenraming en investeringsplan vast te stellen.

(De raad kan aangeven van welke nieuwe investeringen zij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringskredieten worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.)

Besloten in de openbare raadsvergadering van 2 november 2026

De griffier, De voorzitter,

G. van Essen M. Schrier